

Nadstandardna ekskurzija dijakov »lesarjev« v Sarajevo

Dijaki Srednje gradbene in lesarske šole – lesarski tehniki - smo se v četrtek, 18.12.2014, odpravili na dvodnevni izlet v Sarajevo. Odhod smo imeli že zgodaj zjutraj in tako ob 5:00 krenili izpred Šolskega centra Novo mesto. Vmes smo pobrali nekaj dijakov v Krškem in Čatežu ter jo potem ucvrli direktno proti Sarajevu. Pot je bila kar dolga, okrog 7 ur s postanki. Pot se je sploh vlekla, saj imajo v Bosni le 20 km avtoceste in še to šele pred Sarajevom. A nič ne de, saj smo tako imeli večjo možnost ogledovanja pokrajine in podeželja med potjo. Kar se tiče ogledovanja iz avtobusa, nas je več kot pol poti spremljala megla, ki se je počasi razkadila proti Bosni in lahko smo videli, da je Bosna precej gozdnata in lepa. Vodič nam je tudi med potjo pripovedoval zanimivosti, povezane s to državo. Verjetno je črno piko na sicer lepo pokrajino vsem ustvarila gromozanska količina smeti in raznoraznih odpadkov, ki ležijo vsepovsod, predvsem v rekah. Predvsem po letošnjih poplavah je to zelo vidno, saj je na vseh rečnih bregovih in na drevju ob njih ogromno smeti. Lahko smo veseli, da pri nas ni tako, saj ti kakšen tak prizor kar hitro razjasni, zakaj je treba odpadke metati v smeti. Med potjo smo prav tako lahko bili priča ostankom vojne v obliki napol podrtih ali popolnoma podrtih in zapuščenih hiš (strelne luknje, minska polja in podobno). Žalosten pogled, na trenutke je izgledalo vse skupaj skoraj filmsko.

V Sarajevo smo prispeli okrog 12:30 in se izkrcali pri slovenski ambasadi v starem delu mesta. V okviru ekskurzije smo imeli v bližnji »čevapčarnici« kosilo, seveda nepogrešljiv del, ko se obišče Bosno. Pričakala nas je večna specialiteta bosanske kuhinje, čevapi v lepinji s kajmakom in čebulo.

Po kosilu se nam je pridružili še lokalni vodič in odšli smo na ogled mesta. Ogledali smo si stari del, bili smo na kraju, kjer se je leta 1914 zgodil atentat na Franca Ferdinanda, kar je bil povod za 1. svetovno vojno in šli smo skozi Baščaršijo do vodnjaka Sebilj, kjer smo imeli še več kot uro in pol prostega časa, da smo šli malo naokrog. Na Baščaršiji (čaršija pomeni trg) je ogromno stojnic in raznih prodajalnic s spominki, sicer pa tudi ogromno barov in predvsem pekarn, kjer smo si privoščili vrhunski burek. Sarajevo je zgodovinsko in kulturno zelo bogato mesto tudi s stališča religij. Saraj po turško pomeni dvor, tako da lahko Sarajevo interpretiramo kot dvorno mesto ali mesto dvora. Obhodili smo sinagogo, pravoslavno cerkev in še najstarejšo džamijo v Sarajevu (mošejo Gazi Husrev-bega). Vse so blizu druga drugi in na srečo ne prihaja do kakršnihkoli verskih nemirov, čemur smo na žalost lahko priča na Bližnjem vzhodu. Sarajevo je sicer že od nekdaj veljalo za lepo mesto, kar tudi zdaj še vedno je. Lepa arhitektura, nove in obnovljene stavbe se dvigajo. Med zadnjo vojno je bilo mesto dodobra obstreljeno in bombardirano, sledovi tega so še vedno vidni. Zanimivo je, da veliko sicer še dobrih stavb propada in da ne sanirajo ali porušijo nekaterih stavb, ki se bodo slej ko prej same zrušile. Prav tako prizorišče Olimpijskih iger leta 1984 zaenkrat bolj kot ne propada. Zelo veliko je tudi potepuških psov, kar je tudi posledica vojne. Sicer pa v mestu zelo dobro izkoriščajo tramvaje kot sredstvo javnega prevoza in mesto naj bi bilo med prvimi na svetu, ki so imeli električni tramvaj. Skozi mesto teče reka Miljacka, katere tok je lepo urejen in z brega na breg je veliko mostov.

Zvečer smo se nastanili v Ilidži v Spa hotelu. Tam smo imeli "all you can eat" večerjo, se pravi, da smo si lahko dali duška in pojedli, kolikor smo lahko. V hotelu je bil tudi bazen in nekaj nas je po večerji

odšlo malo plavat. Kar "nobel" hotel. Kar se tiče cen, je v Sarajevu vse večinoma ceneje kot pri nas. V Bosni se uporabljajo bosanske konvertibilne marke, pri čemer je 1€ vreden približno 1.95 KM.

Zjutraj smo imeli spet "all you can eat" zajtrk in ob 9h smo siti in zadovoljni zapustili hotel ter se napotili na "Vrelo Bosne" oz. izvir reke Bosne. Tam smo lahko občudovali drevored ter lepo naravo v okolici izvira. Že tako zares lep pogled na naravo ter račke in labode nam je še dodatno obogatilo sonce. Pot smo od tam nadaljevali do sarajevskega predora (Tunela spasa). Ogledali smo si krajši film, tamkajšnji kustos nam je podal razlago in potem smo se lahko sprehodili skozi hišo, v kateri je muzej in nazadnje tudi skozi sam tunel oz. prvih 25 metrov tunela. Za vse, ki ne veste za kakšen tunel gre, naj povem, da gre za tunel zgrajen med vojno v 90-ih letih, ko je bilo Sarajevo oblegano, točneje od leta 1992 do 1996. Sarajevo zaradi tega še vedno uradno velja kot najdlje oblegano mesto v moderni vojaški zgodovini in poglobitni razlog, da se je obdržalo in je Bosna dandanes samostojna država, je ravno ta tunel. Zato se imenuje Tunel spasa, saj je v času obleganja predstavljal edino prosto komunikacijsko pot med mestom in zunanjim svetom in je ljudem vlival upanje, da se je še bilo vredno boriti. Izkopali so ga ljudje v malo več kot štirih mesecih. Visok je približno 1.6 m in dolg 800 metrov. Zelo zanimivo, saj se zaveš, da je bila vojna še nedolgo nazaj, in kot že rečeno, so posledice vidne po mestu in pokrajini, kar človeka kar malo užalosti. Pač takšni smo ljudje ali kot je rekel Einstein: »Človeška neumnost ne pozna meja.« Upamo lahko le, da se kaj takšnega ne bi nikdar več ponovilo, sploh ko se ti razprostere pogled po gromozanskih pokopališčih. Pustimo zgodovino na miru zaenkrat, a pozabiti se ne sme. Če koga dodatno zanima, malo pobrsajte ali pa si privoščite izlet v Sarajevo, ne bo vam žal in ne boste ostali lačni. Po ogledu tunela smo se peljali še mimo prizorišča Olimpijskih iger leta 1984, od česar je na žalost funkcionalna edino dvorana. Na Baščaršiji smo bili spet dobro uro in pol prosti, da smo se lahko okrepčali in spili kakšno kavico. Zadnja stvar pred odhodom pa je bil vzpon na poslovno stavbo Avaz, ki je visoka malo več kot sto metrov. Sicer zelo lep razgled nam je rahlo zakrila ponekod gosta megla, a vseeno smo lahko videli dolino, v kateri leži mesto Sarajevo ter hribovje, ki ga obdaja. Po razgledovanju je napočil čas odhoda in tako smo se napotili nazaj proti domu. Bil je lep in zanimiv izlet. Prepričan sem, da je vsak kaj novega izvedel, če že drugega ne, je pa vsaj videl lep nov košček sveta.

Tomaž Zupančič, L4A